

Temat.: Jak przeszłość kształtuje relacje między ludźmi? Rozważ problem i uzasadnij swoje zdanie, odwołując się do podanego fragmentu *Wesele*, całego dramatu Wyspiańskiego i innego tekstu kultury.

Stanisław Wyspiański
***Wesele*, akt I, scena 30**
PAN MŁODY, GOSPODARZ

PAN MŁODY

Jak się kłóca, jak się łąją!

GOSPODARZ

Ha! temperamenta grają!
Temperament gra, zwycięża;
tylko im przystawić oręża,
zapalni jak sucha słoma;
tylko im zabłysnąć nożem,
a zapomną o imieniu Bożem
taki rok czterdziesty szósty
przecież to chłop polski także.

PAN MŁODY

A jakże to okropne, jakże...

GOSPODARZ

Do dziś chwałą sobie te zapusty.

PAN MŁODY

Znam to tylko z opowiadań,
ale strzegę się tych badań,
bo mi trują myśl o polskiej wsi:
to byli jacyś psi,
co wody oddechem zatruli,
a krew im przyrosła do koszuli.
Patrzę się na chłopów dziś...

GOSPODARZ

To, co było, może przyjść.

PAN MŁODY

Myśmy wszystko zapomnieli;
mego dziadka piłą rznąli...
Myśmy wszystko zapomnieli.

GOSPODARZ

Mego ojca gdzieś zadźgali,
gdzieś zatłukli, spopychali;
kijakami, motykami
krwawiącego przez lód gnali...
Myśmy wszystko zapomnieli.

PAN MŁODY

Jak się to zmieniają ludzie,
jak się wszystko dziwnie plecie;
myśmy wszystko zapomnieli:
o tych mękach, nędzach, brudzie;
stroimy się w pawie pióra.

GOSPODARZ

Ot, odmienia nas natura;
wiara, co jest jeszcze w ludzie,
że coś z tego przecie będzie;
rok w rok idziem po kolędzie
i szukamy, i patrzymy,
czy co kiedy z tego będzie ?
Ot, odmienia nas natura:
wicher, co nad łanem wionie;
drzenie, gdzieś aż w ziemi łonie;
par, który się wsiąka, wdycha,
że się tak w tych zbożach tonie;
choć gleba może licha,
nie trza ustępować z drogi:
były bogi, będą bogi;
wiara jeszcze jakaś w ludzie.

PAN MŁODY

Jak się wszystko dziwnie plecie...

GOSPODARZ

Jak się wszystko plecie dziwno.

Stanisław Wyspiański, *Wesele*, Kraków 1978.